

Via deze nieuwsbrief willen we u informeren over de activiteiten van het IDUT.

De vereniging voor Duurzaam Uitgaand Toerisme (IDUT) is dé landelijke organisatie voor duurzaam uitgaand toerisme. Leden zijn vertegenwoordigers van bedrijfsleven, overheid, maatschappelijke organisaties en onderwijs. De hoofddoelstelling van het IDUT is te bevorderen dat het Nederlands uitgaand toerisme een bijdrage levert aan duurzame ontwikkeling.

Heeft u vragen betreffende het IDUT, de artikelen in deze nieuwsbrief of heeft u collega's die deze nieuwsbrief ook willen ontvangen, stuur dan een mail naar info@idut.nl.

VERENIGING VOOR
DUURZAAM UITGAAND
TOERISME

SNP TEKENT DE CHILD PROTECTION CODE

SNP Naturreizen tekende op 13 november 2012 samen met ECPAT de Child Protection Code. SNP is in Nederland de grootste specialist op het gebied van actieve en avontuurlijke reizen over de hele wereld. Met het ondertekenen van deze gedragscode krijgt de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting in toerisme een structurele plaats in de bedrijfsvoering. Gert Nieuwboer (algemeen directeur): "In ons streven naar maatschappelijk verantwoord ondernemen is de ondertekening van The Code, en daarmee een actieve houding in de strijd tegen sekstoerisme en kinderuitbuiting, een vanzelfsprekende stap voor SNP."

De [Child Protection Code](#) is ontwikkeld door ECPAT International samen met de reissector en de World Tourism Organisation (UNWTO) en wordt ondersteund door UNICEF. Op dit moment hebben ongeveer 1000 bedrijven in 42 landen de Code ondertekend.

NATUUR BONAIRE RUIM 100 MILJOEN PER JAAR WAARD

Bonaire is rijk. Een nieuw onderzoek laat zien dat de natuur jaarlijks 105 miljoen dollar waard is. Dit komt grotendeels uit het toerisme. Er moet alles aan gedaan worden om de natuur te behouden, om de economie van het eiland voor de toekomst op peil te houden. Het onderzoek maakt deel uit van de Economics of Ecosystems and Biodiversity Netherlands (TEEB NL) studie.

Koralen, zeeschildpadden, flamingo's, mangrovebossen en honderden vogelsoort en vissoorten. Dat Bonaire rijk is aan prachtige natuur is geen geheim. De TEEB-studie drukt die rijkdom uit in dollars en maakt zo inzichtelijk in welke mate de economie van het eiland afhankelijk is van de natuur, via zaken als toerisme, scheepvaart, visserij, landbouw, industrie, huizenprijzen, op natuur geïnspireerde kunst etc.

Veel toeristen komen naar Bonaire voor de mooie (onder water) natuur. Tachtig procent van de banen op Bonaire heeft een directe of indirecte relatie met toerisme. De vraag is of die toeristen ook blijven komen als het minder goed gaat met de Bonairiaanse natuur. En zou de groei van economie en toerisme niet moeten stoppen om de natuur beter te kunnen beschermen? Of kunnen toerisme en natuurbescherming ook hand in hand gaan op dit eiland?

Naar aanleiding van de studie is een prachtige documentaire gemaakt gepresenteerd door Yvon Jaspers. De documentaire laat zien hoezeer de economie en het toerisme op dit eiland afhankelijk is van de natuur, en dat we dus goed voor die natuur moeten zorgen. Klik [hier](#) voor het onderzoek en om de documentaire te bekijken.

Voor meer informatie over het onderzoek kunt u contact opnemen met [Astrid Hilgers](#), van het ministerie van Economische Zaken.

16DE EDITIE GROENEVELD CONFERENTIE

Maandagmiddag 10 december jl. vond de 16de editie van de Groeneveld Conferentie plaats met het thema MVO Loont! Michel Schuurman, programma manager bij MVO Nederland gaf in zijn presentatie de urgentie van het denken in nieuwe business modellen aan en inspireerde de deelnemers om tot nieuwe inzichten te komen. De directeur van MVO Nederland, Willem Lageweg, liet aan de hand van voorbeelden uit andere sectoren zien waarom MVO loont en wat de handelingsperspectieven zijn. Denise Pronk, CR adviseur bij Schiphol Group, kwam ten slotte aan het woord en liet zien wat Schiphol doet aan MVO en wat dit hen oplevert. Natuurlijk was er ook tijdens deze editie weer volop de gelegenheid om te netwerken. De eerstvolgende Groeneveld Conferentie zal, zoals gebruikelijk, plaats vinden in juni 2013.

Wilt u de presentaties van de sprekers bekijken? Klik dan [hier](#).

SAWADEE GEËERD VOOR GROEN GEDRAG

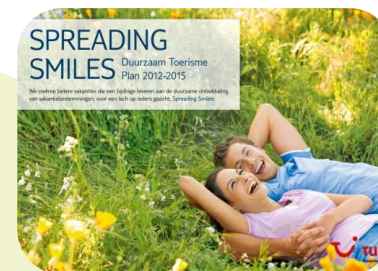
Het duurzame beleid van Sawadee heeft de Nederlandse touroperator een Responsible Travel Award opgeleverd. De reisorganisatie werd tijdens de World Travel Market 2012 in Londen onderscheiden voor het Beste Emissiereductie Initiatief.

Een reiziger laat, vaak onbewust, tijdens zijn of haar reis een CO₂-afdruk achter. Transport van en naar een vakantiebestemming (81 procent), accommodatie (11 procent) en lokaal transport (8 procent) bepalen deze afdruk. De duurzame reizen van Sawadee zijn zo samengesteld dat zij de uitstoot van koolstofdioxide per reiziger beperken. Zo biedt de organisatie

bijvoorbeeld reizen aan met opmerkelijk veel directe vluchten, waardoor de CO₂-uitstoot sterk (-10 procent) wordt beperkt. De internationale jury in Londen prees de bereidheid van Sawadee om het probleem van CO₂-uitstoot in de toeristische sector aan te pakken. Klik [hier](#) voor meer informatie.

TUI NEDERLAND LANCEERT DUURZAAM TOERISME PLAN

TUI Nederland heeft begin december 2012 het Duurzaam Toerisme Plan 2012-2015 gelanceerd. In deze strategie staan alle doelen die TUI Nederland de komende drie jaar wil realiseren op het gebied van duurzaam toerisme en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit varieert van de ambitie het grootste duurzame vakantieaanbod te hebben tot klimaatneutraal werken op de kantoren. Ook werkt TUI Nederland hard om de CO₂-uitstoot van de eigen airline ArkeFly te reduceren. Het streven is dat ArkeFly in 2015 de laagste CO₂-uitstoot per passagier per kilometer van Nederland heeft, en één van de laagste wereldwijd.

Elise Allart, Manager Duurzaam Toerisme bij TUI Nederland, vertelt: 'Onze reisorganisatie is al jaren koploper op het gebied van duurzaam toerisme, onze afdeling bestaat volgend jaar al vijftien jaar! We hebben als grootste reisorganisatie een voorbeeldfunctie, daarom richten we ons met het Duurzaam Toerisme Plan niet alleen op onze eigen organisatie maar willen we ook richting geven aan de Nederlandse reisbranche. Het uiteindelijke doel is dat vakantiebestemmingen zich duurzaam ontwikkelen, met aandacht voor mens, dier en natuur en we zien graag dat alle reisorganisaties zich daarvoor inzetten.' Klik [hier](#) voor het duurzaam toerisme plan 2012-2015.

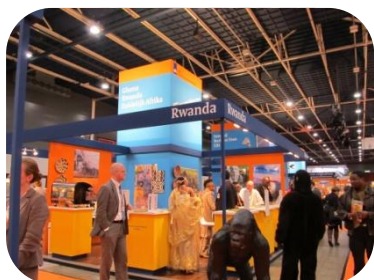
ATLAS CONFERENTIES IN 2013

In 2013 organiseert ATLAS 2 conferenties. Van 3-5 juni vindt in Kigali, Rwanda de 8^e ATLAS Afrika conferentie plaats met als titel "African Tourism in Global Society: Central or Peripheral?". De lokale organisatie is in handen van de Rwanda Tourism University College. Vanuit Nederland zijn InHolland Diemen en Wageningen Universiteit bij de organisatie betrokken.

De jaarlijkse Europese conferentie vindt plaats in Malta van 6-8 november en heeft als titel "Environments for exchange: imagining the role of leisure and tourism". De conferentie staat deels in het teken van het V18-project: in 2018 zal Malta samen met één van de Nederlandse steden Leeuwarden, Maastricht of Eindhoven culturele hoofdstad van Europa zijn. Meer informatie over beide conferenties is [hier](#) te vinden.

CBI OP DE VAKANTIEBEURS

[De Vakantiebeurs 2013](#), van 8 – 13 januari 2013, biedt het CBI een aantrekkelijk platform om enkele elementen uit haar toerisme beleid te laten zien. In de verschillende CBI paviljoens vindt u deelnemers uit kleurrijke exotische landen als o.a. Madagaskar en Mongolië, aanbieders van "community related tourism" en vormen van duurzaam toerisme. Een aantal aanbieders van "community related tourism" heeft een eigen wereldwijd netwerk gevormd onder de naam "Go truly local" (met website www.gotrulylocal.com die binnenkort operationeel wordt), met

strikte normen. Naast de CBI coördinatiestand, met ook de Afrikaanse deelnemers, in hal 3 (A048) zijn er ook stands in hal 3 (A048) en hal 10 (A011).

Bij het CBI hebben de activiteiten op het gebied van duurzaam toerisme en maatschappelijk verantwoord ondernemen een hoge prioriteit. Vooral op gebieden als sectorontwikkeling en het stimuleren van verantwoordelijkheid in de keten. Op een beurs kunnen we maar enkele van deze aspecten laten zien. Voor meer informatie klik [hier](#).

UITREIKING GROENE PALM AWARD 2012

Arke Heemstede is het groenste reisbureau van TUI Nederland. Eind december ontving Arke Heemstede een Groene Palm Award omdat zij de meeste activiteiten op het gebied van duurzaam toerisme ondernemen. Holland International Reisbureau Jansma in Roden is de groenste franchisenemer van alle Holland

International Reisbureaus en Holland International Reisbureau at Home Joris de Bont is de groenste zelfstandig ondernemer van TUI Nederland. Dit is het vierde jaar dat de Groene Palm Award wordt uitgereikt.

De reisbureaus werden op vijf thema's beoordeeld. Vier thema's werden door de reisbureaus zelf ingevuld: Duurzaam Toerisme Management, Training & Informatie, Consument en Goed Voorbeeld. Daarnaast is de verkoop van accommodaties met een duurzaamheidslabel meegenomen in de score. Klik [hier](#) voor het volledige bericht.

TOFTIGERS OP ITB

TOFTigers zal aanwezig zijn tijdens de [ITB beurs](#) (6-10 maart) om ook in de andere landen van Europa aandacht te krijgen voor duurzaam toerisme naar India ten behoeve van het behoud van de tijger. In Amerika, Engeland, Nederland en de Scandinavische landen is TOFTigers met meer dan 150 leden al bekend onder reisorganisaties. Met hun aanwezigheid op de ITB wilt TOFTigers ook reisorganisaties van andere Europese landen bereiken en uiteraard de Nederlandse organisaties die nog niet bij TOFTigers zijn aangesloten.

Julian Matthews, voorzitter van TOFTigers, geeft op vrijdag 8 maart een presentatie met de titel 'Saving India's Tiger: Good tourism vs Bad Tourism – Can your business make the difference?'. Hoe kan toerisme een waardevolle bijdrage leveren aan natuurbehoud? Wat kan

de reisindustrie en de maatschappij doen om zeker te stellen dat deze machtige koning van de jungle overleeft in een tijd van overconsumptie en nog niet geëvenaarde stroperij? Kom naar de presentatie en hoor hoe u het verschil kunt maken.

Gedurende de gehele ITB is [TOFTigers](#) te bezoeken op standnummer 237 in Hall 5.2b. Voor een afspraak kunt u terecht bij [Annemiek van Gijn](#).

TUI, ACCOR, KUONI, ITB EN ECPAT STARTEN EEN PROJECT

TUI Travel, Accor Group, Kuoni Group en de ITB in Berlijn werken samen met de Duitse Vereniging voor Internationale Samenwerking en ECPAT aan een project om kinderseksuïerisme te bestrijden. Om ondernemingen die de Child Protection Code ondertekend hebben beter te ondersteunen in de implementatie van de Code criteria, wordt een online dienst ontwikkeld dat ook een e-learning en meldingssysteem aanbiedt. De diensten die de Code aanbiedt worden in dit project ontwikkeld en getest binnen de toeristische sector. Lees [hier](#) meer.

WAGENINGEN UNIVERSITEIT ONTWIKKELT LESMATERIAAL OVER NATUURONDERNEMERSCHAP

Wageningen Universiteit ontwikkelt in samenwerking met Van Hal Larenstein en Helicon (beiden in Velp) en InHolland Delft lesmaterialen over natuurondernemerschap in Europa. Door teruglopende subsidies wordt vooral door natuurbeschermingsorganisaties in toenemende mate gekeken naar alternatieve vormen van ondernemerschap om ontwikkeling en behoud van natuur ook in de toekomst te kunnen financieren. Daarbij gaat het niet alleen om financiering van bestaande natuurgebieden, maar ook om het vinden van nieuwe economische dragers voor natuurontwikkeling in voormalige agrarische gebieden die te maken hebben met drastische economische en demografische veranderingen.

Om hieraan bij te dragen zullen innovatieve modellen en ondernemingen moeten worden ontwikkeld waarin mens, natuur en economie samen kunnen gaan.

De belangrijkste doelen van het onderwijsproject zijn:

- Het aanleveren van concrete voorbeelden over duurzame vormen van toerisme en recreatie als inspirerend lesmateriaal over natuurondernemerschap dat kan bijdragen aan zowel natuur, mens als economie.
- Het vergroten van kennis bij MBO- en HBO-studenten over trends in natuurondernemerschap.
- Het inspireren van studenten om zelf als ondernemer tot nieuwe plattelandsinnovaties te komen.

De lesmaterialen zullen ook getest worden in een tweeweekse training in maart 2013 in Spanje en Portugal, in één van de pilot-gebieden van Rewilding Europe (zie <http://www.rewildingeurope.com>). Studenten uit verschillende Europese landen (o.a. Kroatië, Bulgarije, Spanje, Portugal, Nederland) worden tijdens deze training uitgedaagd zelf met innovaties te komen die bijdragen aan ontwikkeling van natuur en economie. Voor meer informatie: arjaan.pellis@wur.nl of martijn.felder@wur.nl.

ANVR LANCEERT 'TOEKOMSTVISIE 2025' OP VAKANTIEBEURS MET SPECIALE GASTEN

Tijdens de inspirerende Changes in Tourism dag die op woensdag 9 januari plaats vindt op de Vakantiebeurs wordt de Toekomstvisie op Toerisme 2025 gelanceerd, waarin stapsgewijs door touroperators en reisagenten wordt gewerkt aan duurzamere reizen, zodat de kinderen van nu ook straks nog kunnen genieten van mooie bestemmingen.

'Kinderen zijn de toekomst' is een veel gehoorde uitspraak. Daarom wil de ANVR met deze toekomstige reizigers in debat. Hoe kijken zij naar de wereld? Waarover maken zij zich zorgen? Welke vragen en ideeën hebben zij voor de reisbranche? Over deze en andere vragen gaan kinderen op 9 januari o.l.v. Laurentien van Oranje -oprichter van de [Missing Chapter Foundation](#)- in gesprek met CEO's uit de reisbranche. De Missing Chapter Foundation brengt dialoog tot stand tussen besluitvormers, kinderen en jongeren rondom duurzaamheidvraagstukken.

Met 9 januari als startpunt is de ANVR de eerste Nederlandse brancheorganisatie die in 2013 een *Raad van Kinderen*, een van de kerninitiatieven van de Missing Chapter Foundation, instelt. Hiermee gaat de ANVR de Toekomstvisie op Toerisme 2025 op structurele manier spiegelen en de visie van de jonge generatie meenemen in de ontwikkelingen waarmee de reisbranche te maken heeft.

HOLLAND INTERNATIONAL REIKT GROENE SMILES4UCHEQUES UIT

Holland International heeft in december Groene Smiles4U cheques uitgereikt aan drie goede doelen. Reisagenten die een groene accommodatie van Holland International boeken, ontvangen voor iedere geboekte vakantieganger twee Groene Smiles4U ter waarde van één euro. Hiermee kunnen reisagenten sparen voor goede doelen. De reisagenten hebben hun gespaarde Groene Smiles4U gedoneerd aan drie organisaties: de Egyptische milieuorganisatie HEPCA die zich inzet voor de Rode Zee, dierenwelzijnsorganisatie Brooke Hospital for Animals en kinderrechtenorganisatie Plan.

TUI Nederland streeft ernaar ruim 500 accommodaties met een duurzaamheidslabel in het vakantieaanbod voor zomer 2013 op te nemen. Dit zijn accommodaties die gecertificeerd zijn door Travelife, een ander GSTC erkend keurmerk of in bezit zijn van een erkend milieumanagementsysteem. De accommodatie neemt bijvoorbeeld vergaande maatregelen voor water, energie en afval, behandelt haar medewerkers eerlijk, gebruikt regionale producten en is actief betrokken bij de lokale bevolking. Klik [hier](#) voor het volledige bericht.

SNP 'TRAVELIFE' GECERTIFICEERDE TOUROPERATOR

Na een intense auditperiode waarin vele documenten moesten worden verzameld dan wel geproduceerd, is SNP als een van de eerste Nederlandse touroperators gecertificeerd volgens de Travelife methodiek. SNP is getoetst aan de hand van een enorme lijst (158!) criteria die alle gebieden bestrijken van zowel interne bedrijfsvoering tot verblijf, vervoer, excursies en communicatie met de klanten. De uitreiking van het certificaat vindt plaats tijdens de door de ANVR georganiseerde 'Changes in Tourism' dag op woensdag 9 januari op de Vakantiebeurs.

CAMPAGNE TEGEN KINDERSEKSTOERISME

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie, de Koninklijke Marechaussee, reisbrancheorganisatie ANVR en touroperator TUI, ECPAT en Plan Nederland vragen reizigers alert te zijn op Nederlanders die in het buitenland uit zijn op seks met kinderen. Ook wordt gevraagd verdachte zaken te

melden, bijvoorbeeld bij Meld Misdaad Anoniem of via www.meldkindersekstoeisme.nl.

Op de luchthavens Schiphol, Rotterdam-Den Haag en Eindhoven hangen posters die de aandacht moeten trekken. Brancheorganisatie ANVR en de bij haar aangesloten touroperators en reisbureaus zullen met banners op hun website en informatie aan medewerkers en reizigers zoveel mogelijk aandacht vragen om te helpen deze misdaad te bestrijden. Dit misdrijf is strafbaar in Nederland, ook al werd het in het buitenland begaan. De campagne is een vervolg op een eerder initiatief van de Marechaussee en het ministerie van Veiligheid en Justitie uit 2010.

DUURZAAM TOERISME IN STUDIEBOEK 'BEDRIJFSETHIEK EN MVO VOOR HBO'

In december verscheen bij uitgeverij Damon de vierde, geheel herziene druk van het studieboek 'Bedrijfsethiek en mvo voor hbo'. Hoofdstuk 12 is geheel gewijd aan ethiek en toerisme. De basistekst van dit hoofdstuk is geschreven door IDUT-lid Nick Welman van Fontys Hogescholen. Ook aan de derde editie van het studieboek, in 2006, leverde Nick al een bijdrage.

Het studieboek 'Bedrijfsethiek en mvo voor hbo' richt zich op economische, technische en sociale studies in het hoger onderwijs. Naast toerisme besteden de themahoofdstukken aandacht aan ethiek in relatie tot marketing, reclame, horeca en personeelsbeleid. Aan het studieboek werkten mee prof. dr. Ronald Jeurissen (Nyenrode), prof. dr. Muel Kaptein (Erasmus Universiteit) en Daan Bronkhorst en Hilke Molenaar (Amnesty International). De redactie was in handen van Jan de Leeuw en Jacinta Kennekens.

NEDERLANDSE STUDENTEN DOEN ONDERZOEK NAAR DUURZAAM TOERISME IN ZUID-AFRIKA

Voor de tiende keer gaat er een groep toerisme studenten van Hogeschool Inholland Haarlem naar Zuid-Afrika om gedurende drie weken kennis te maken met een aantal duurzaam toerisme initiatieven. Ze verblijven op twee plaatsen wat langer om interviews te doen met de lokale bewoners en de betrokkenen bij het toerisme.

Ongeveer een half jaar voor vertrek naar Zuid-Afrika begonnen ze met het voorwerk voor deze studiereis naar Zuid-Afrika. Tien enthousiaste studenten maakten zich klaar voor een studiereis in het kader van hun minor 'Community Based Tourism'. De minor is bedoeld om inzicht te krijgen in de negatieve en de positieve effecten van toerisme op lokale bevolkingsgroepen, en bestudeert hoe zij baat kunnen hebben bij de ontwikkeling van toerisme. De reis kwam tot stand in samenwerking met Abang Africa, een touroperator met een speciale focus op verantwoord toerisme. Inzet van de reis: onderzoek doen naar de uitdagingen en mogelijke obstakels van *community projects* in Zuid-Afrika, specifiek bij de Mehloping Community in de zuidelijke Drakensbergen en in Chintsa aan de Wild Coast. Einddoel: het aanleveren van concrete suggesties voor oplossingen om eventuele problemen aan te pakken. En dan hopen dat er daadwerkelijk wat mee gedaan wordt.

Voor meer informatie, neem contact op met [Ine Hustinx](#).

KEURMERK VAN 3 STERREN VOOR DE INTEGRATIE VAN DUURZAAMHEID BIJ DE TOERISMEOPLEIDING (HTRO) VAN HOGESCHOOL STENDEN

In november 2012 heeft Hobéon, de organisatie voor de integratie van duurzaamheid in het hoger onderwijs in Nederland en België, een keurmerk van 3 (van de 4) sterren toegekend aan de HTRO opleiding van Stenden. Hierdoor kan de HTRO opleiding "International Tourism Management" opnieuw duurzaamheid als bijzonder kenmerk naar buiten dragen. Het keurmerk blijft 6 jaar geldig met na 3 jaar een tussentijdse evaluatie, uitgevoerd door Hobéon.

In 2008 had de opleiding een keurmerk van 2 sterren ontvangen. Uit de audit van 2012 bleek dat meerdere onderdelen waren verbeterd, met name op gebied van hogeschool breed duurzaam beleid en de expertise van het docententeam. De integratie van duurzaamheid in het curriculum was in de audit van 2008 al als zeer goed beoordeeld; dit werd bevestigd in de audit van 2012. Met dank aan alle betrokkenen!

Voor meer informatie, neem contact op met [Mw. Akke Folmer](#), Coördinator Integratie Duurzaamheid International Tourism Management

LEDEN IDUT

SAWADEE
puur reizen

inholland
hogeschool

KUONI

Ministerie van Economische Zaken
Landbouw en Innovatie

AGENDA

9 – 13 januari 2013, [De Vakantiebeurs](#), Jaarbeurs Utrecht

8 januari 2013, [Vakdag Vakantiebeurs](#), Jaarbeurs Utrecht

9 januari 2013, [Changes in Tourism dag](#), tijdens de Vakantiebeurs, Jaarbeurs Utrecht

6 – 8 maart, [ITB Beurs](#), Berlijn, Duitsland

CONTACTGEGEVENS IDUT

Heeft u vragen of opmerkingen over deze nieuwsbrief of wilt u zelf graag een artikel plaatsen, mail dan naar info@idut.nl.

Het secretariaat van Vereniging IDUT wordt gevoerd door MVO Nederland. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Saskia Pepping, secretaris van Vereniging IDUT.

Adres:
Secretariaat IDUT
MVO Nederland
Nieuwekade 9
3511 RV Utrecht
T.a.v. Saskia Pepping, Vereniging IDUT
Telefoon: 030 230 5657
Website: www.idut.nl
Email: info@idut.nl